

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge

(Fremtidsfuldmagter og forlængelse af den kommunale afklaringsperiode i forbindelse med refusion for udgifter til flygtninge m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 647 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 75, stk. 5, 1. og 3. pkt., ændres »Styrelseschefen« til: »Direktøren«.
2. I § 75, stk. 6, 1. pkt., ændres »styrelseschefens« til: »direktørens«.
3. I § 75, stk. 6, 2. og 3. pkt., og i § 168, stk. 3, 2. pkt., ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.
4. I § 129 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. For personer, der har oprettet en fremtidsfuldmagt, der omfatter personlige forhold, og som er sat i kraft, jf. lov om fremtidsfuldmagter, kan kommunalbestyrelsens indstilling om flytning efter stk. 2 i stedet tiltrædes af fremtidsfuldmægtigen.«
Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.
5. I § 174 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:
»Stk. 5. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om kommunernes finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner efter § 63 b, stk. 2, nr. 4-7, for børn og unge uden lovligt ophold.«
Stk. 5 bliver herefter stk. 6.
6. I § 181, stk. 3, nr. 1, ændres »12 måneder« til: »24 måneder«.
7. I § 186, stk. 1, udgår », der er beliggende i kommunen«, og der indsættes efter 1. pkt.:
»Hvis kommunalbestyrelsen ønsker at overtage et regionalt tilbud, der er beliggende i en anden kommune, kan dette ske efter aftale med beliggenhedskommunen.«
8. I § 186, stk. 1, 2. pkt., der bliver 3. pkt., indsættes efter »efter 1.«: »eller 2. «.
9. I § 196, stk. 2, 1. pkt., ændres »hjemmestyre« til: »landsstyre«, og efter »betaling og refusion« indsættes: », handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg«.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015, som ændret senest ved § 22 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. § 19, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) en byretsdommer, udpeget af retspræsidenten i retskredsen, og«.

2. To steder i § 51, stk. 1, nr. 1, og et sted i § 55, stk. 2, nr. 6, ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.

3. I § 51, stk. 2, nr. 1, ændres »styrelseschefen, vicedirektøren« til: »direktøren, vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

4. I § 51, stk. 3, ændres »Styrelseschefen, vicedirektøren« til: »Direktøren, vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

5. I § 56, stk. 1, i § 59, 1. og 2. pkt., i § 59 d, stk. 5, og i § 67, stk. 2, 1. pkt., ændres »Styrelseschefen« til: »Direktøren«.

6. I § 56, stk. 1, og i § 59 d, stk. 5, ændres »styrelseschefen eller vicedirektøren« til: »direktøren eller en vicedirektør«.

7. I § 59, 1. pkt., ændres »vicedirektøren« til »vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

8. I § 59, 2. pkt., ændres »vicedirektøren« til: »vicedirektøren eller vicedirektørernes«.

9. I § 72, stk. 5, 2. pkt., indsættes efter »Hvis særlige forhold gør det påkrævet,«: »eller hvis hensynet til den pågældende taler herfor, og alle klageberettigede er enige,«.

10. I § 90 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Social- og indenrigsministeren kan efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands landsstyre fastsætte, at hjælp efter lov om social service til personer, der er visiteret til boformer eller boliger i Danmark efter bestemmelser fastsat i medfør af § 196, stk. 2, 1. pkt., i lov om social service, uanset denne lovs § 9, stk. 1, jf. stk. 2, ydes af den visiterende færøske eller grønlandske myndighed.«

§ 3

I lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, jf. lov nr. 619 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 23, stk. 5, ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 6.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Udskast

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Fremtidsfuldmagter
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.3. Den foreslåede ordning
3. Finansiering af ophold i sikrede institutioner for børn og unge uden lovligt ophold
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 3.3. Den foreslåede ordning
4. Forlængelse af den kommunale afklaringsperiode
 - 4.1. Gældende ret
 - 4.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 4.3. Den foreslåede ordning
5. Kommunernes overtagelse af regionale tilbud beliggende i en anden kommune
 - 5.1. Gældende ret
 - 5.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 5.3. Den foreslåede ordning
6. Optagelse i botilbud uden samtykke
 - 6.1. Gældende ret
 - 6.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 6.3. Den foreslåede ordning
7. Bemyndigelse til fastsættelse af regler vedrørende borgere fra Grønland og Færøerne, der visiteres til ophold i Danmark og omvendt
 - 7.1. Gældende ret
 - 7.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
8. Udpegning af dommere til børn og unge-udvalg
 - 8.1. Gældende ret
 - 8.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 8.3. Den foreslåede ordning
9. Ankestyrelsens ledelse
 - 9.1. Gældende ret
 - 9.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
10. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
11. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
12. De miljømæssige konsekvenser
13. De administrative konsekvenser for borgerne
14. Forholdet til EU-retten
15. Hørte myndigheder og organisationer
16. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget er et samlelovforslag, idet de enkelte dele af lovforslaget udgør mindre lovændringer, som det vil være mest hensigtsmæssigt at fremsætte samlet af hensyn til folketingsbehandlingen.

Lovforslaget indeholder en række ændringer af lov om social service (serviceloven), lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven) og lov om voksenansvar for børn og unge..

Formålet med de foreslåede ændringer er bl.a.:

- At sidestille en fremtidsfuldmægtig med en værge i servicelovens § 129, stk. 2.
- At forlænge den kommunale afklaringsperiode forbindelse med muligheden for at kommunen kan opnå refusion for udgifter efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, når flygtninge anbringes i et døgntilbud.
- At give kommunerne mulighed for at overtage regionale tilbud beliggende i andre kommuner.

Forslaget indeholder endvidere præciseringer og forenklinger af en række bestemmelser i ovennævnte lovgivning.

Lovforslaget indeholder således følgende otte delelementer:

1. Indførelse af mulighed for at en fremtidsfuldmægtig kan tiltræde en indstilling efter servicelovens § 129 fra kommunalbestyrelsen om flytning af en fuldmagtsgiver, der ikke er i stand til at give et informeret samtykke.
2. Indførelse af hjemmel til at social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om finansiering af ophold i sikrede institutioner for børn og unge uden lovligt ophold i Danmark.
3. Forlængelse af den kommunale afklaringsperiode i forbindelse med muligheden for at kommunen kan opnå refusion for udgifter efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, når flygtninge anbringes i et døgntilbud.
4. Indførelse af mulighed for at kommunerne kan overtage regionale tilbud beliggende i andre kommuner efter aftale med tilbuddets beliggenhedskommune.
5. Præcisering af bemyndigelsen til at social- og indenrigsministeren efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands landsstyre kan fastsætte regler vedrørende borgere fra Grønland og Færøerne, der på foranledning af de grønlandske henholdsvis færøske myndigheder får ophold i Danmark og modtager et servicelovstilbud og omvendt.
6. Forenkling af processen for udpegning af dommere til kommunernes børn og unge-udvalg ved at kompetencen til udpegning flyttes fra Domstolsstyrelsen til den lokale retspræsident.
7. Indførelse af mulighed for, at Ankestyrelsen kan have mere end én vicedirektør samt ændring af stillingsbetegnelsen for styrelseschef og vicedirektør i Ankestyrelsen.
8. Indførelse af mulighed for at en borger, der ikke er i stand til at give samtykke, kan optages i et særligt botilbud straks, såfremt alle klageberettigede er enige, uanset at særlige forhold ikke gør det påkrævet at iværksætte flytningen straks.

2. Fremtidsfuldmagter

2.1. Gældende ret

Servicelovens § 129 vedrører optagelse uden samtykke i 1) et bestemt botilbud efter serviceloven, 2) i et botilbud i en bolig opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap eller 3) i et botilbud efter lov om almene boliger m.v. Servicelovens § 129, stk. 2,

medfører, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning. Det er et krav, at kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse i botilbuddet tiltrædes af den af statsforvaltningen udpegede værge. Det er en betingelse for, at personen er omfattet af bestemmelsen, at personens psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende. Det er en betingelse, at ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og flytningen skal endvidere i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

De gældende værgemålsregler giver ikke mulighed for, at en person på det tidspunkt, hvor vedkommende stadig selv kan varetage sine forhold, kan få indflydelse på, hvordan den pågældendes forhold skal varetages, når vedkommende ikke længere er i stand til det selv. Hvis en person ønsker at få en sådan indflydelse på eget liv og fremtidige forhold, kan den pågældende oprette en fuldmagt i overensstemmelse med aftalelovens fuldmagtsregler.

Folketinget vedtog den 12. maj 2016 lov om fremtidsfuldmagter. Med lov om fremtidsfuldmagter indførtes en fremtidsfuldmagtsordning, der giver borgerne mulighed for selv at udpege en eller flere fremtidige repræsentanter (fremtidsfuldmægtige) til at varetage økonomiske og personlige forhold, hvis borgeren på et tidspunkt ikke længere selv har evne hertil som følge af sygdom, svækket mental funktion el.lign. En fremtidsfuldmagt er et privatretligt alternativ til værgemål.

En fremtidsfuldmagt kan oprettes af enhver, der er fyldt 18 år, og som er i stand til at handle fornuftsmæssigt. Der kan udpeges en eller flere fremtidsfuldmægtige og subsidiære fuldmægtige. De subsidiære fuldmægtige kan træde i funktion, hvis den (primære) fremtidsfuldmægtig bliver forhindret. En fremtidsfuldmagt skal oprettes digitalt i Fremtidsfuldmagtsregistret, og efterfølgende vedkendes for en notar. For at blive virksom skal fremtidsfuldmagten efterfølgende sættes i kraft af Statsforvaltningen efter anmodning af fuldmagtsgiveren eller fremtidsfuldmægtigen. Statsforvaltningens afgørelser om ikraftsættelse tinglyses i Personbogen, hvormed fuldmagten bliver umiddelbart tilgængelig for aftaleparter og offentlige myndigheder, og fremtidsfuldmægtigen bliver dermed legitimeret til at handle på fuldmagtsgiverens vegne.. Endvidere følger der af lov om fremtidsfuldmagter adgang til at fastsætte regler om Statsforvaltningens overførsel af information om en fremtidsfuldmagts ikraftsættelse og ophør til andre offentlige IT-systemer.

Efter gældende ret kræver optagelse i botilbud efter reglerne i servicelovens § 129, stk. 2, at kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse i et bestemt botilbud, skal tiltrædes af den værge, som statsforvaltningen har beskikket. Såfremt der ikke allerede er beskikket en værge, skal der udpeges en værge af statsforvaltningen. Dette er en administrativt tung proces, og sagsbehandlingstiden i statsforvaltningen kan betyde, at en flytning uden samtykke forsinkes unødigt.

En sidestilling af en fremtidsfuldmægtig med en værge udpeget af statsforvaltningen efter servicelovens § 131 i relation til servicelovens § 129, stk. 2, vil give mulighed for, at borgeren selv efter reglerne i lov om fremtidsfuldmagter kan udpege den person, der, såfremt borgeren i fremtiden ikke længere selv kan afgive et gyldigt samtykke, kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse i et bestemt botilbud efter serviceloven. Borgerens selvbestemmelse vil dermed blive styrket. En sidestilling af en fremtidsfuldmægtig med en af statsforvaltningen udpeget værge i servicelovens § 129, stk. 2, vil endvidere medføre, at flytning

uden samtykke for borgere, der har udpeget en fremtidsfuldmægtig, ikke vil blive forsinket unødigt af processen med statsforvaltningens udpegning af en værge.

2.3. Den foreslåede ordning

Med denne del af lovforslaget foreslås en sidestilling af en fremtidsfuldmægtig med en værge udpeget af statsforvaltningen, for så vidt angår optagelse i botilbud uden samtykke efter servicelovens § 129, stk. 2. Med forslaget vil en fremtidsfuldmægtig i stedet for en værge kunne tiltræde en indstilling fra kommunalbestyrelsen om fuldmagtsgiverens optagelse i et botilbud uden fuldmagtsgiverens samtykke, jf. servicelovens § 129, stk. 2. Den fremtidsfuldmægtige vil dog alene kunne tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling i det omfang, fremtidsfuldmagten bemyndiger den fremtidsfuldmægtige dertil.

3. Finansiering af ophold i sikrede institutioner for børn og unge uden lovligt ophold

3.1. Gældende ret

Sikrede døgninstitutioner, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, kan efter bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015 om magtanvendelse over for børn og unge uden for hjemmet (magtanvendelsesbekendtgørelsen) blandt andet anvendes for unge, når opholdet træder i stedet for varetægtsfængsling (retsplejelovens § 765), er et led i afsoning (straffuldbyrdsloven § 78, stk. 2) eller er en idømt foranstaltning (straffelovens § 74 a). Dette følger af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-6. Sikrede døgninstitutioner kan anvendes efter disse bestemmelser, uanset om den unge har lovligt ophold eller ej, og uafhængigt af, om kravet i servicelovens § 2 om, at man for at have ret til hjælp efter loven skal opholde sig lovligt her i landet, er opfyldt. Dette skyldes, at anbringelse sker efter rettens bestemmelse.

Sikrede døgninstitutioner, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, kan efter magtanvendelsesbekendtgørelsen endvidere anvendes, når der er tale om udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark. Ophold på en sikret afdeling kan for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold her i landet finde sted på baggrund af politiets afgørelse om frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36, jf. § 37. Dette følger af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 7, og §§ 35 og 37. Bestemmelserne vedrørende ophold i en sikret afdeling, der træder i stedet for varetægtsfængsling, jf. retsplejelovens § 765, gælder tillige for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold i Danmark. Dette følger af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 37.

For ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-7, betales ifølge magtanvendelsesbekendtgørelsens § 54 en takst på 1,25 mio. kr. årligt (PL 2010). Satsen reguleres årligt med satsreguleringsprocenten. Det er den unges opholdskommune, der betaler taksten. Ved at lade kommunerne betale efter forbrug (takstbetaling) tilskyndes kommunerne til at styrke den forebyggende og tidlige indsats mod ungdomskriminalitet. Udgifter vedrørende ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-7, ud over det takstfinansierede, finansieres objektivt af alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for regnskabsåret.

Reglerne om takstbetaling for den unge blev indført den 1. juli 2010 i forlængelse af et udvalgsarbejde om finansieringsreglerne på sikrede institutioner og den daværende regerings udspil om ”Mere konsekvens, opfølgning og omsorg – en markant styrket indsats mod ungdomskriminalitet” fra oktober 2009. Efter de tidligere regler blev de sikrede institutioner fuldt ud finansieret objektivt af kommunerne.

I forlængelse af ændringen af finansieringsreglerne blev der i 2011 fra Danske Regioners side stillet spørgsmål til, om kommunerne har hjemmel til at betale for ophold for børn og unge uden lovligt ophold, når anbringelse sker i sikrede døgninstitutioner som led i varetægtsurrogat eller afsoning af dom, idet disse børn og unge ikke opfylder betingelsen i servicelovens § 2 om, at man for at have ret til hjælp efter serviceloven skal have lovligt ophold her i landet. Der blev derfor i 2012 optaget en tekstanmærkning på finansloven for 2013 (tekstanmærkning nr. 118 til § 15.15.04. Unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner), som præciserede, at ”udgifter vedrørende unge uden lovligt ophold i landet, der opholder sig på en sikret afdeling som led i varetægtsurrogat eller afsoning af dom, fordeles mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar forud for regnskabsåret”. Af den tilhørende anmærkning til tekstanmærkningen fremgår, at ”baggrunden for tekstanmærkningen er, at unge uden lovligt ophold ikke er omfattet af servicelovens regler, jf. § 2, og dermed heller ikke omfattet af de deraf følgende betalingsregler i § 53, stk. 2 (gældende § 54, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1093 af 21. september 2010, om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet)”. Betalingsreglen, som der her henvises til, vedrører objektiv finansiering af udgifter for ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 29, stk. 1, nr. 4-7 (gældende § 30, stk. 1, nr. 4-7). Anmærkningen henviser dog til, at tekstanmærkningen hjemler kommunernes objektive finansiering af udgifter vedrørende unge uden lovligt ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 29, stk. 1, nr. 4-6 (gældende § 30, stk. 1, nr. 4-6).

3.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Tekstanmærkningen, der vedrører finansiering af udgifter vedrørende unge uden lovligt ophold, som opholder sig i sikrede institutioner efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-6, har fungeret som en midlertidig løsning på en uklar hjemmel for kommunernes finansiering og afholdelse af udgifterne. Tekstanmærkningen er videreført på finansloven for 2016 og fremgår også af finanslovsforslaget for 2017. I forbindelse med Social- og Indenrigsministeriets lovforberedende arbejde for at få etableret en permanent hjemmel, har det imidlertid vist sig, at der er flere uklarheder omkring reglerne om finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold. Det har blandt andet ikke været hensigten, at ændringen af finansieringsreglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen i 2010, hvorefter der fremadrettet skulle betales en takst på 1,25 mio. kr. pr. anbragt ung, også skulle omfatte børn og unge uden lovligt ophold. Ændringen var alene rettet mod de unge, der har lovligt ophold i Danmark, og som bor i kommunen. Ifølge finanslovsaftalen for 2010 var formålet med den faste takst at motivere kommunerne til at gribe ind så tidligt som muligt, hvis en ung udvikler sig i kriminel retning. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget om ændring af serviceloven (Skærpelse af reaktionsmuligheder over for kriminalitetstruede børn og unge), (L 167, FT 2009-10, almindelige bemærkninger, pkt. 2.4.2.), fremgår, at den enkelte kommune skal betale en fast takst, når unge under 18 år *fra kommunen* opholder sig på sikrede afdelinger eller på kriminalforsorgens institutioner.

Det er herefter ministeriets opfattelse, at der er behov for en præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen i servicelovens § 174 for at skabe en klar hjemmel i serviceloven til kommunernes finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-6. Der er desuden behov for en præcisering af, at ophold for unge uden lovligt ophold finansieres ved objektiv finansiering, sådan som det har været praksis hidtil.

Ministeriet har endvidere overvejet, om hjemlen og reglerne for kommunernes finansiering af ophold for børn under 15 år uden lovligt ophold, som opholder sig i sikrede institutioner efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 7, efter ændringen af magtanvendelsesbekendtgørelsen i 2010 er tilstrækkeligt klare. Ophold i sikrede institutioner for gruppen af mindreårige uden lovligt ophold

har, fra gruppen blev indsat i magtanvendelsesbekendtgørelsen i 2004 ved bekendtgørelse nr. 914 af 13. september 2009 og frem til ændringen af magtanvendelsesbekendtgørelsen i 2010, efter reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsen været finansieret ved objektiv finansiering. Finansieringen har først været fordelt mellem amtskommuner og kommuner og efter kommunalreformens ikrafttræden pr. 1. januar 2007 mellem kommunerne indbyrdes. Siden ændringen af finansieringsreglerne i 2010 har det fremgået af magtanvendelsesbekendtgørelsen § 54 (tidligere § 53), at der skal betales takst for ophold efter § 30, stk. 1, nr. 7 (§ 54, stk. 1), og at udgifter ud over det takstfinansierede fordeles (§ 54, stk. 2) mellem alle landets kommuner (objektiv finansiering). Det fremgår ikke af indledningen til bekendtgørelsen, hvilken lovhjemmel der ligger til grund for bestemmelsen. Det har som ovenfor nævnt ikke været hensigten med ændringen af magtanvendelsesbekendtgørelse i 2010, at der skulle betales en takst for mindreårige uden lovligt ophold.

Af de specielle bemærkninger til den dagældende § 174 (i dag § 174, stk. 4), i serviceloven (L 38, FT 2004-05, 2. samling, specielle bemærkninger til § 174), som giver ministeren hjemmel til at fastsætte regler om finansieringen af de lands- og landsdelsdækkende tilbud, herunder for ophold i sikrede afdelinger, fremgår, at ”udgifter for øvrige ophold fordeles efter de gældende regler mellem kommuner og amter efter objektive kriterier”. Ved øvrige ophold forstås her ophold, der ikke er omfattet af dagældende magtanvendelsesbekendtgørelses § 7, stk. 1, nr. 1-3 (ophold, der alene hviler på serviceloven). Ved øvrige ophold må således forstås ophold efter nugældende magtanvendelsesbekendtgørelses § 30, stk. 4-7, herunder således også ophold for mindreårige uden lovligt ophold. Bestemmelsen i § 174, stk. 4, er ikke ændret i forbindelse med de ændrede finansieringsregler i 2010.

Det er herefter ministeriets opfattelse, at der også i forhold til ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelses § 30, stk. 1, nr. 7, er behov for en præcisering af hjemmelsbestemmelsen og af reglerne om finansiering.

3.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås at indføre en klar lovhjemmel til, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om kommunernes finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold.

4. Forlængelse af den kommunale afklaringsperiode

4.1. Gældende ret

Det følger af servicelovens § 181, at staten afholder udgifter til hjælp efter visse bestemmelser i serviceloven til udlændinge, der har fået opholdstilladelse efter en række nærmere angivne bestemmelser i udlændingeloven (flygtninge m.fl.). Refusion gives i de første 3 år efter datoen for opholdstilladelse, jf. servicelovens § 181, stk. 2.

Efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, gælder der en udvidet refusionsret for kommunen, når udgifterne vedrører udlændinge omfattet af stk. 1, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold. Efter bestemmelsen afholder staten udgifterne til hjælp efter serviceloven, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv. Kommunen kan efter servicelovens § 181, stk. 3, anmelde de samlede udgifter til hjælp efter serviceloven til statsrefusion. Refusionen er således ikke begrænset til hjælp efter de bestemmelser, der er nævnt i § 181, stk. 2.

Refusion efter servicelovens § 181, stk. 3, forudsætter som det fremgår af bestemmelsen, at anbringelsen i døgnophold sker senest 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen. Hvis anbringelsen sker efterfølgende, finder servicelovens § 181, stk. 2, anvendelse. § 181, stk. 2, indebærer, at kun visse udgifter dækkes af staten, og kun i de første 3 år efter datoen for opholdstilladelsen.

4.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Regeringen og KL har den 18. marts 2016 indgået aftalen ”Bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge”. Det er blandt andet aftalt at forlænge afklaringsperioden i servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, fra 12 måneder til 24 måneder. Servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, giver kommunerne mulighed for at få refusion for udgifter efter serviceloven, når flygtninge anbringes i døgnophold inden for den angivne afklaringsperiode.

En ændring vil give kommunerne længere tid til at afdække den enkeltes konkrete behov og dermed medvirke til at forebygge, at kommunerne alene for at sikre retten til refusion visiterer til døgnophold i stedet for at afprøve mindre indgribende og billigere foranstaltninger. Ifølge forarbejderne til bestemmelse om særlig refusion, indsat i bistandsloven ved lov nr. 348 af 14. maj 1992 (L 82, FT 1991-92, sp. 1785) er det en betingelse, at behovet for anbringelse skal være til stede ved ankomsten til landet, eller at det viser sig kort tid herefter. En udvidelse af kommunernes afklaringsperiode vil ikke ændre på denne betingelse.

4.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås, at den periode, som kommunerne efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, har til at afdække den enkeltes konkrete behov i forhold til anbringelse i døgnophold ændres fra 12 måneder til 24 måneder.

Forslaget vil give kommunerne længere tid til at afdække den enkeltes konkrete behov. Det vil som hidtil være en betingelse, at behovet for anbringelse skal være til stede ved ankomsten til landet, eller at det viser sig kort tid herefter.

5. Kommunernes overtagelse af regionale tilbud beliggende i andre kommuner

5.1. Gældende ret

Det fremgår af servicelovens § 186, stk. 1, at en kommunalbestyrelse én gang i hver valgperiode kan overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen.

§ 186 blev indsat i serviceloven med vedtagelsen af lovforslag nr. L 38 (folketingssamlingen 2004-5, 2. samling), som gennemførte kommunalreformen på det sociale område. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgik det blandt andet, at ”[b]estemmelsen skal fremme kommunal overtagelse af regionale tilbud, således at kommunalreformens mål om, at de sociale opgaver i højere grad løses i nærmiljøet og i tæt samspil med de almindelige tilbud, realiseres.” (L 38, FT 2004-05, 2. samling, specielle bemærkninger til § 186).

Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen vil kunne drive tilbuddet på økonomisk og fagligt forsvarlig vis. Det fremgår endvidere af servicelovens § 186, stk. 4, at tilbuddet skal være til rådighed for de øvrige kommuner, i det omfang det fastlægges i rammeaftalen, jf. servicelovens § 6.

Fra bestemmelsens ikrafttræden den 1. januar 2007 kunne kommunerne overtage regionale tilbud på et hvilket som helst tidspunkt.

I forbindelse med vedtagelsen af lovforslag nr. L 165 (folketingssamlingen 2013-14), som blev fremsat på baggrund af evalueringen af kommunalreformen, blev bestemmelsen ændret, så overtagelse alene kan ske én gang i hver valgperiode.

Efter de gældende regler kan en kommunalbestyrelse således f.eks. ikke overtage et regionalt tilbud beliggende i en nabokommune med henblik på at slå tilbuddet sammen med et lignende tilbud i deres egen kommune for at opnå et samlet mere effektivt og fagligt bæredygtigt tilbud.

5.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

KL har i regi af det statsligt-kommunale samarbejde for styring og regelforenkling stillet forslag om, at kommunerne får adgang til at overtage regionale tilbud beliggende i andre kommuner.

Social- og Indenrigsministeriet vurderer, at det vil hensigtsmæssigt, hvis kommunerne får mulighed for at overtage regionale tilbud beliggende i andre kommuner, hvis beliggenhedskommunen samtykker. Muligheden vil understøtte formålet med servicelovens § 186 som beskrevet ovenfor under afsnit 5.1. og vil kunne være med til at sikre tilbud med større økonomisk og faglig bæredygtighed og en høj specialiseringsgrad.

5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at den eksisterende hjemmel i servicelovens § 186, stk. 1, udvides med henblik på, at kommunerne gives mulighed for at overtage regionale tilbud beliggende i andre kommuner. Det vil være en forudsætning, at tilbuddets beliggenhedskommune er enig i overtagelsen.

6. Optagelse i botilbud uden samtykke

6.1. Gældende ret

Servicelovens § 129 fastsætter, at kommunalbestyrelsen i visse situationer kan træffe afgørelse om optagelse af en borger i et særligt botilbud, uanset at borgeren enten modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning. Efter retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, har klage over sådanne afgørelser som udgangspunkt opsættende virkning. I tilfælde, hvor særlige forhold gør det påkrævet, kan statsforvaltningen efter bestemmelsen træffe afgørelse om, at optagelse i et særligt botilbud på baggrund af en afgørelse efter servicelovens § 129 kan iværksættes straks. Udgangspunktet er derfor, at optagelse af en borger i et særligt botilbud først kan ske efter udløbet af klagefristen på fire uger.

Det fremgår af forarbejderne til retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, hvilke betingelser der skal være opfyldt for, at der foreligger særlige forhold, der gør det påkrævet, at afgørelsen iværksættes straks. Det er således navnlig hensynet til at forhindre den pågældende i at skade sig selv eller udsætte sig selv eller andre for fare. En situation, hvor den pågældende f.eks. er indlagt på et hospital, er således som udgangspunkt ikke en situation, hvor statsforvaltningen kan træffe afgørelse om, at afgørelsen kan iværksættes straks. (L 195, folketingssamling 1998-99, udvalgsbetænkning, Folketingstidende tillæg B, sp. 1050).

6.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Det er ministeriets vurdering, at det i visse situationer er uhensigtsmæssigt, at en afgørelse om optagelse af en borger i et særligt botilbud ikke kan iværksættes inden udløbet af klagefristen. Det gælder f.eks. i det tilfælde, hvor en færdigbehandlet patient med demens, der ikke er i stand til at afgive et informeret samtykke, skal udskrives fra sygehuset og optages i et relevant botilbud, fordi den nødvendige hjælp ikke kan gives i borgerens hidtidige bolig, og hvor alle klageberettigede er enige i flytningen. I denne situation vil flytningen af borgeren først kunne ske efter udløbet af klagefristen på 4 uger, uanset at hensynet til den demente taler for, at flytningen gennemføres hurtigst muligt, og de klageberettigede er enige i kommunalbestyrelsens indstilling om flytning. Borgeren vil i denne situation skulle forblive indskrevet på sygehuset i perioden indtil klagefristens udløb, uanset at der ikke foreligger en fortsat saglig begrundelse for indlæggelsen.

6.3. Den foreslåede ordning

Med denne del af lovforslaget foreslås det at give statsforvaltningen mulighed for at kunne træffe afgørelse om, at optagelse i et særligt botilbud uden samtykke efter servicelovens § 129 kan iværksættes straks, hvis hensynet til den pågældende taler herfor, og alle klageberettigede er enige heri. Den eksisterende mulighed for statsforvaltningen til at træffe afgørelse om at optagelse i et særligt botilbud iværksættes straks, hvis særlige forhold gør det påkrævet, bibeholdes uændret.

7. Bemyndigelse til fastsættelse af regler vedrørende borgere fra Grønland og Færøerne, der visiteres til ophold i Danmark og omvendt

7.1. Gældende ret

Serviceovens § 196, stk. 2, 1. pkt., fastsætter, at social- og indenrigsministeren har bemyndigelse til efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands hjemmestyre at fastsætte regler i en bekendtgørelse om visitation, betaling, og refusion samt besøgsrejser m.v., når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven. Tilsvarende kan der fastsættes regler i en bekendtgørelse for personer, der fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder, jf. bestemmelsens 2. pkt. Desuden giver bestemmelsen hjemmel til, at der kan fastsættes regler om underretningspligt mellem sociale myndigheder i Danmark og Grønland og mellem sociale myndigheder i Danmark og på Færøerne, jf. § 196, stk. 2, 3. pkt. Bemyndigelsen er anvendt til udstedelse af bekendtgørelse nr. 1388 og 1389 af 12. december 2006 med senere ændringer om besøgsrejser og ophold i Danmark eller på Færøerne henholdsvis i Grønland i tilbud om boformer.

Det følger af retssikkerhedsloven, at opholdskommunen har pligt til at yde hjælp efter de love, der er omfattet af retssikkerhedsloven, herunder hjælp efter serviceloven. En person har efter retssikkerhedsloven som udgangspunkt opholdskommune, hvor personen har sin bopæl eller sædvanligvis opholder sig. Udgangspunktet er således i dag, at en person, der har ophold i et botilbud i en dansk kommune, har ret til hjælp efter serviceloven fra denne kommune, uanset om den pågældende er visiteret til botilbuddet af de færøske eller grønlandske myndigheder. Regler om finansiering fra den færøske og grønlandske myndigheder er fastsat i de ovennævnte bekendtgørelser om besøgsrejser og ophold i Danmark eller på Færøerne henholdsvis i Grønland i tilbud i boformer.

7.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.

Formuleringen af servicelovens § 196, stk. 2, 1. pkt., har i praksis givet anledning til usikkerhed om bemyndigelsens rækkevidde. Den foreslåede ændring af bestemmelsen har derfor til formål at præcisere, at bestemmelsen giver social- og indenrigsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om alle relevante forhold, når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven, og når personer fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder. Der er således ikke tale om en indholdsmæssig udvidelse af den gældende bemyndigelse.

Samtidig foreslås det, at der indsættes en bestemmelse i retssikkerhedsloven svarende til § 196 i serviceloven.

Der ændres ikke med forslagene på det grundlæggende princip, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om forhold, hvor personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven, og personer fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder, kun kan udnyttes efter aftale med Færøernes henholdsvis Grønlands landsstyre.

Det er efter aftale med Færøernes landsstyre hensigten i en ny bekendtgørelse om visitation af borgere til sociale tilbud m.v. i Danmark og på Færøerne at fastsætte, at hvis en borger på foranledning af de færøske sociale myndigheder er visiteret til et tilbud i Danmark, tilkommer kompetencen til at fastsætte, ændre eller afbryde indsatsen efter serviceloven, efter samråd med den danske kommune, de færøske sociale myndigheder, der har visiteret borgeren.

8. Udpegning af dommere til børn og unge-udvalget

8.1. Gældende ret

Efter retssikkerhedslovens § 18 skal kommunalbestyrelsen nedsætte et børn og unge-udvalg, der træffer afgørelse i de mest indgribende sager vedrørende børn og unge, jf. servicelovens § 74. Retssikkerhedslovens § 19 fastsætter, at børn og unge-udvalget i kommunen, jf. § 18, består af to medlemmer, der vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer, byretsdommeren i retskredsen, dog således at Domstolsstyrelsen bestemmer, hvem der skal have hvervet, hvis der er flere dommere i retskredsen, samt to pædagogisk-psykologisk sagkyndige, der udpeges af statsforvaltningen for en periode, der svarer til den kommunale valgperiode. Efter de samme regler udpeges der desuden en stedfortræder for hvert medlem. Stedfortræderen indkaldes til at møde, når medlemmet er forhindret i at deltage.

8.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

De gældende regler, som fastsætter, at Domstolsstyrelsen beskikker en dommer i retskredsen til hvervet i børn og unge-udvalget, har fremgået stort set uændrede siden forsorgsloven fra 1958, dog således at det oprindeligt var socialministeren efter forhandling med justitsministeren, der havde opgaven med at afgøre, hvem der skulle varetage hvervet, hvis der var flere dommere i retskredsen. Med Domstolsstyrelsens oprettelse i 1998 blev kompetencen overført hertil. De gældende regler tager ikke højde for de ændringer af retskredsene, som indgik i domstolsreformen, jf. lov nr. 538 af 8. juni 2006. Ved reformen blev antallet af retskredse reduceret fra 82 til 24, og der er i dag altid flere dommere i en retskreds.

Det er i dag praksis, at retspræsidenten i retskredsen indstiller til Domstolsstyrelsen, hvilken dommer der skal modtage hvervet som medlem af udvalget, hvorefter Domstolsstyrelsen beskikker den pågældende

dommer som medlem af udvalget. Domstolsstyrelsen følger således altid retspræsidentens indstilling. Da der ikke foretages en egentlig sagsbehandling i Domstolsstyrelsen, er det Social- og Indenrigsministeriets og Domstolsstyrelsens vurdering, at inddragelsen af Domstolsstyrelsen i disse sager ikke er hensigtsmæssig.

8.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås, at det af hensyn til at sikre en effektiv sagsbehandling fremover er retspræsidenten i retskredsen, der udpeger, hvilken dommer i retskredsen der skal have hvervet som dommer i de enkelte børn og unge-udvalg i kommunerne.

9. Ankestyrelsens ledelse

9.1. Gældende ret

Betegnelsen for lederen af Ankestyrelsen har siden styrelsens oprettelse ved lov om Den Sociale Ankestyrelse, jf. lov nr. 605 af 20. december 1972, været ”styrelseschefen”. Reglen om oprettelse af en stilling som vicedirektør blev indført ved lov nr. 1127 af 22. december 1993 med henblik på strukturændringer i Ankestyrelsens organisation (lovforslag L 98, folketingssamlingen 1993-94).

Den gældende retssikkerhedslov fastsætter, at styrelseschefen i Ankestyrelsen kan overlade sine beføjelser til vicedirektøren, ankecheferne eller andre ansatte.

9.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I Ankestyrelsen er betegnelsen styrelseschefen bevaret siden 1972, mens denne betegnelse i andre styrelser på det sociale område og på andre ministerieområder er ændret til direktør. Der foreslås derfor en modernisering, så stillingsbetegnelsen for styrelseschef og vicedirektør i Ankestyrelsen ændres til direktør og vicedirektør med henblik på at opnå en ensretning med øvrige statslige styrelser. Der foreslås på baggrund heraf konsekvensrettelser af stillingsbetegnelser i lov om social service og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Der er i de senere år sket en betydelig udvidelse af omfanget af Ankestyrelsens opgaver. Herunder er behandlingen af klager over kommunale afgørelser på det sociale og beskæftigelsesmæssige område fra den 1. juli 2013 placeret i Ankestyrelsen, jf. lov nr. 493 af 21. maj 2012 (lovforslag L 158, folketingssamlingen 2012-13). Ankestyrelsen afsluttede i 2015 ca. 31.000 klagesager på det kommunale område. Der er endvidere sket en udvidelse af Ankestyrelsens opgaver ved indfusionering af Familiestyrelsen i 2012. Ændringerne betyder, at retssikkerhedslovens bestemmelser om Ankestyrelsens ledelsesstruktur ikke i alle tilfælde er fuldt ud tidssvarende.

På baggrund af ovenstående og med henblik på etablering af en mere fleksibel struktur i Ankestyrelsen foreslås derfor, at der indføres mulighed for ansættelse af mere end én vicedirektør i styrelsen. Det bemærkes, at antallet af vicedirektører vil være underlagt den almindelige statslige styring af antallet af chefstillinger.

10. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De foreslåede regler om sidestilling af en fremtidsfuldmægtig og en af statsforvaltningen udpeget værge i relation til optagelse i et botilbud uden samtykke, jf. servicelovens § 129, stk. 2, (almindelige bemærkninger afsnit 2) medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

For så vidt angår forslaget vedrørende finansiering af ophold i sikrede institutioner for børn og unge uden lovligt ophold (almindelige bemærkninger afsnit 3) bemærkes, at forslaget vurderes ikke at give anledning til regulering af bloktilskuddet.

De foreslåede ændringer af reglerne om den kommunale afklaringsperiode i relation til refusion (almindelige bemærkninger afsnit 4) er udgiftsneutrale for det offentlige som helhed og har ingen administrative konsekvenser.

Den foreslåede ændring vedrørende kommunernes overtagelse af regionale tilbud (almindelige bemærkninger afsnit 5) medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

De foreslåede regler om, at statsforvaltningen gives mulighed for at træffe afgørelse om, at en afgørelse efter servicelovens § 129 om optagelse i et botilbud kan iværksættes straks, hvis alle klageberettigede er enige (almindelige bemærkninger afsnit 6), medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslagene vedrørende bemyndigelse til fastsættelse af regler vedrørende borgere fra Grønland og Færøerne, der på foranledning af de grønlandske henholdsvis de færøske myndigheder får ophold i Danmark og modtager et servicelovstilbud og omvendt (almindelige bemærkninger afsnit 7), medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslaget om flytning af kompetence fra Domstolsstyrelsen til den lokale retspræsident til udpegning af dommere til kommunernes børn og unge-udvalg (almindelige bemærkninger afsnit 8) medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Udgifterne til eventuel ansættelse af flere vicedirektører skal afholdes inden for Ankestyrelsens eksisterende økonomiske rammer. Forslaget som helhed herunder også ændring af stillingsbetegnelser for Ankestyrelsens øverste ledelse (almindelige bemærkninger afsnit 9) medfører ikke administrative konsekvenser for det offentlige.

Det samlede lovforslags økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne.

11. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

12. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

13. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

14. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

15. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 24. juni 2016 til den 4. august 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Advokater, Den Danske Dommerforening, Dansk Erhverv, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, DemensKoordinatorer i Danmark, Det Centrale Handicapråd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, FOA, Foreningen af Socialchefer i Danmark, HK/kommunal, Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, LO, LO's Faglige Seniorer, Lægeforeningen, Nationalt Videnscenter for Demens, PLO, Pårørendegruppen for svage ældre, Socialpædagogernes Landsforbund, Statsforvaltningen, ÆldreForum og Ældre Sagen.

16. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1-3

Af servicelovens § 75, stk. 5 og 6, fremgår, at Ankestyrelsens styrelseschef har samme beføjelser som formanden for et kommunalt børn og unge-udvalg, og bestemmelserne fastlægger i forlængelse heraf særlige procedurekrav for sager, hvor styrelseschefen har anvendt disse beføjelser.

Det fremgår af § 168, stk. 3, i serviceloven, at indbringelse af en afgørelse truffet af børn og unge-udvalget efter servicelovens § 74 ikke har opsættende virkning. Dog kan Ankestyrelsens styrelseschef under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Med lovforslagets § 2, nr. 2-6, foreslås, at betegnelsen for Ankestyrelsens leder ændres fra styrelseschef til direktør. Som konsekvens heraf foreslås med § 1, nr. 3-5, henvisningerne til Ankestyrelsens styrelseschef i servicelovens § 75, stk. 5 og 6, og § 168, stk. 3, ændret til direktør.

Det er forudsat, at der alene er tale om en ændring af stillingsbetegnelsen for Ankestyrelsens øverste leder, og der foreslås således ikke indholdsmæssige ændringer i servicelovens bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 9.2.

Til nr. 4

Servicelovens § 129, stk. 2, vedrører optagelse i et botilbud efter serviceloven, i et botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 387 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap eller i et botilbud efter lov om almene boliger m.v., af en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende. Afgørelse om optagelse kan for denne persongruppe træffes af kommunalbestyrelsen, hvis personen ikke modsætter sig flytning, men mangler evnen til at give informeret samtykke. Kommunalbestyrelsens afgørelse skal tiltrædes af den af statsforvaltningen beskikkede værge. Det er en betingelse, at ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og at det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Den af statsforvaltningen beskikkede værge skal udtrykkeligt tage stilling til, om værgen er enig i kommunalbestyrelsens indstilling om flytning uden samtykke. Hvis værgen er enig i indstillingen fra kommunalbestyrelsen om flytning uden samtykke, vil kommunalbestyrelsen selv kunne træffe afgørelse i sagen, og statsforvaltningen skal ikke inddrages. Hvis værgen ikke kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling om flytning efter servicelovens § 129, stk. 2, vil kommunalbestyrelsen kunne indstille til statsforvaltningen at træffe afgørelse efter servicelovens § 131.

Med lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås servicelovens § 129, stk. 2, ændret, således at en fremtidsfuldmægtig i stedet for en af statsforvaltningen udpeget værge kan tiltræde kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse af en person, der mangler evnen til at give informeret samtykke, i et botilbud. Det er i den forbindelse et krav, at fremtidsfuldmagten er sat i kraft, jf. § 7, stk. 1, i lov om fremtidsfuldmagter, og at fremtidsfuldmagten omfatter personlige forhold, herunder forhold som omfattet af servicelovens § 129, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2 og 2.3.

Til nr. 5

For ophold efter § 30, stk. 1, nr. 4-7, i bekendtgørelse nr. 186 af 20. februar 2015 om magtanvendelse over for børn og unge uden for hjemmet (magtanvendelsesbekendtgørelsen) betaler kommunerne efter gældende ret en takst på 1,25 mio. kr. årligt (PL 2010). Dette fremgår af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 54, stk. 1.

Satsen reguleres årligt med satsreguleringsprocenten. Udgifter vedrørende ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-7, udover det takstfinansierede, fordeles mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for regnskabsåret. Dette følger af magtanvendelsesbekendtgørelsens § 54, stk. 2. Der skelnes ikke i reglerne om finansiering af ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 30, stk. 1, nr. 4-6, mellem unge med lovligt ophold og unge uden lovligt ophold.

For så vidt angår udgifter vedrørende unge uden lovligt ophold i Danmark, der opholder sig på en sikret afdeling som led i varetægtsurrogat, afsoning af dom, eller som idømt foranstaltning, jf. § 30, stk. 1, nr. 4-6, i magtanvendelsesbekendtgørelsen, fordeles udgiften dog mellem alle landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar forud for regnskabsåret. Dette følger af en tekstanmærkning på finansloven for 2013 (tekstanmærkning nr. 118) og efterfølgende finanslove. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2.

Tilsvarende afholder kommunerne i praksis ved objektiv finansiering udgifter for ophold efter magtanvendelsesbekendtgørelsen § 30, stk. 1, nr. 7, for udlændinge under 15 år uden lovligt ophold, efter reglerne i magtanvendelsesbekendtgørelsens § 54.

Med lovforslagets § 1, nr. 5, foreslås med indsættelse af § 174, stk. 5, en præcisering af social- og indenrigsministerens adgang til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold i Danmark. Bemyndigelsesbestemmelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om videreførelse af gældende praksis, hvorefter kommunerne ved objektiv finansiering skal afholde udgifterne for ophold i sikrede døgninstitutioner for børn og unge uden lovligt ophold. Reglerne vil blive indsat i den gældende bekendtgørelse om beregning af takster og betaling for visse ydelser og tilbud efter serviceloven, jf. bekendtgørelse nr. 9 af 12. januar 2015 (takstbekendtgørelsen).

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 3.2 og 3.3.

Til nr. 6

Efter gældende ret kan kommunerne opnå refusion for udgifter til hjælp efter serviceloven for visse udlændinge (flygtninge m.fl.), som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold. Dette følger af servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1. Kommunen skal således efter gældende regler inden for 12 måneder vurdere den enkeltes behov for anbringelse i døgnophold, hvis retten til refusion efter servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1, skal opnås.

Med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås, at den periode, som kommunen har til at vurdere den enkeltes behov, udvides fra 12 måneder til 24 måneder i servicelovens § 181, stk. 3, nr. 1. Dette vil give kommunerne længere tid til at afdække den enkeltes konkrete behov. Det kan derved medvirke til at forebygge, at kommunerne alene for at sikre retten til refusion visiterer til døgnophold i stedet for at afprøve mindre indgribende og billigere foranstaltninger. Det er fortsat en betingelse, at behovet for anbringelse skal være til stede ved ankomsten til landet, eller at det viser sig kort tid herefter. En udvidelse af kommunernes afklaringsperiode vil ikke ændre på denne betingelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 4.2 og 4.3.

Til nr. 7 og 8

Det fremgår af den gældende bestemmelse i servicelovens § 186, stk. 1, at en kommunalbestyrelse efter servicelovens regler herom kan overtage regionale tilbud beliggende i kommunen én gang i hver valgperiode.

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 7 og 8, at kommunerne får mulighed for også at overtage tilbud beliggende i andre kommuner.

Forslaget fremsættes for at understøtte formålet med servicelovens § 186 som beskrevet ovenfor under punkt 2.1. samt sikre større økonomisk og faglig bæredygtighed og en høj specialiseringsgrad i sociale tilbud. Der ændres i øvrigt ikke ved reglerne for kommunernes overtagelse af regionale tilbud.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 5.2 og 5.3.

Til nr. 9

Af den gældende § 196, stk. 2, 1. pkt., i serviceloven fremgår, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands hjemmestyre. Den 21. juni 2009 trådte lov om Grønlands selvstyre i kraft (lov nr. 473 af 12. juni 2009). Med loven blev der skabt en selvstyreordning for Grønland. Selvstyremyndighederne i Grønland består af en folkevalgt forsamling - Inatsisartut (landstinget) - samt en forvaltning, der ledes af Naalakkersuisut (landsstyret). Det foreslås derfor, at der i § 196, stk. 2, 1. pkt., henvises til Grønlands landsstyre.

Med lovforslagets § 1, nr. 9, foreslås det præciseret, at bemyndigelsen i servicelovens § 196, stk. 2, 1. pkt., ud over at give hjemmel til, at social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om visitation, betaling og refusion samt besøgsrejser mv., også giver hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler om handleplaner, handle- og betalingskompetence og lovvalg.

Bemyndigelsen i § 196, stk. 2, 1. pkt., betyder, at der i en bekendtgørelse kan fastsættes regler, der fraviger de respektive regler i Danmark, i Grønland og på Færøerne om visitation, betaling og refusion, besøgsrejser, handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg mv. Der kan således f.eks. fastsættes regler, der fraviger retssikkerhedslovens bestemmelser om handle- og betalingskommune.

Der ændres ikke med forslaget på det grundlæggende princip, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om forhold, hvor personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven, og personer fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder, kun kan udnyttes efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands landsstyre.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 7.2.

Til § 2

Til nr. 1

Retssikkerhedslovens § 19, stk. 1, nr. 2, fastsætter, at Domstolsstyrelsen skal udpege dommere til de enkelte børn og unge-udvalg i kommunerne. Praksis er i dag, at retspræsidenten i den enkelte retskreds indstiller til

Domsstolsstyrelsen, hvilken dommer der skal modtage hvervet som medlem af udvalget. Domsstolsstyrelsen følger altid retspræsidentens indstilling, og beskikker herefter den pågældende dommer.

Med forslaget § 2, nr. 1, foreslås det, at bestemmelsen ændres, således at det fremover er retspræsidenten i retskredsen, der bestemmer, hvilken dommer der skal modtage hvervet som medlem af de enkelte børn og unge-udvalg. Ændringen foreslås af hensyn til en effektiv sagsbehandling og den mest hensigtsmæssige anvendelse af de administrative ressourcer.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 9.2 og 9.3.

Til nr. 2-8

Betegnelsen for den øverste leder af Ankestyrelsen er i den gældende retssikkerhedslov ”styrelseschefen”, og dennes vicechef betegnes ”vicestyrelseschefen”.

Retssikkerhedslovens § 59, 1. pkt., fastsætter, at styrelseschefen i Ankestyrelsen kan overlade sine beføjelser til vicestyrelseschefen, ankecheferne eller andre ansatte. Af § 59, 2. pkt. fremgår, at styrelseschefen kan fastsætte regler om bl.a. vicestyrelseschefens adgang til at overlade sine beføjelser efter lovgivningen til andre ansatte.

Af retssikkerhedslovens § 51, stk. 1, fremgår, at Ankestyrelsens afgørelser træffes af styrelseschefen, eller den styrelseschefen overlader sine beføjelser til, eller med medvirken af beskikkede medlemmer. I retssikkerhedslovens § 51, stk. 2, er fastsat, at når Ankestyrelsen træffer afgørelse med medvirken af beskikkede medlemmer, træffes afgørelsen af styrelseschefen, vicestyrelseschefen, et antal ankechefer eller andre, som opfylder uddannelseskravet i bestemmelsens § 51, stk. 3. I sidstnævnte bestemmelse er fastsat, at styrelseschefen, vicestyrelseschefen og ankecheferne skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig eller økonomisk eksamen eller anden dermed ligestillet eksamen.

I retssikkerhedslovens §§ 56 og 59 d, stk. 5, er fastsat regler om, at styrelseschefen i nærmere angivne sager kan beslutte, at en afgørelse skal træffes i et møde, hvor styrelseschefen eller vicestyrelseschefen er formand. Af retssikkerhedslovens § 55 fremgår, hvilke sager der skal afgøres med udvidet votering, dvs. at der i mødet deltager 2 medlemmer og 2 ankechefer. Af bestemmelsens stk. 2, nr. 6, fremgår, at der bl.a. anvendes udvidet votering, i sager der ikke falder ind under § 55, stk. 2, nr. 1-5, men hvor styrelseschefen beslutter, at sagen har principiel eller generel betydning.

Af retssikkerhedslovens § 67 fremgår regler om klagefrister for indbringelse af en sag for Ankestyrelsen. I bestemmelsens stk. 2 er fastsat, at styrelseschefen kan se bort fra den almindelige klagefrist på fire uger, hvis der foreligger en særlig grund.

Med lovforslagets § 2, nr. 3, 4 og 6-8, foreslås der ved en ændring af retssikkerhedslovens § 51, stk. 2 og 3, og §§ 56, 59 og 59 d, indført mulighed for, at der i Ankestyrelsen kan ansættes mere end én vicedirektør. Med de foreslåede ændringer i lovforslagets § 2, nr. 2-8, foreslås endvidere gennemført en modernisering af stillingsbetegnelserne for Ankestyrelsens øverste ledelse, således at Ankestyrelsen ledes af en direktør med en eller flere vicedirektører. Det er forudsat, at der alene er tale om en ændring af stillingsbetegnelserne for Ankestyrelsens øverste ledelse uden indholdsmæssige ændringer i øvrigt i deres beføjelser efter loven.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.2.

Til nr. 9

Retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, fastsætter, at statsforvaltningen kan træffe afgørelse om, at en afgørelse efter servicelovens § 129 om optagelse af en borger i et særligt botilbud uden samtykke, iværksættes straks, såfremt særlige forhold gør det påkrævet. Det er dermed udgangspunktet, at optagelse i et særligt botilbud på baggrund af en afgørelse efter servicelovens § 129 først kan ske efter udløb af klagefristen på 4 uger. Såfremt der indgives klage over afgørelsen efter servicelovens § 129, vil klagen have opsættende virkning, jf. retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, 1. pkt.

De særlige forhold, der kan begrunde iværksættelse af afgørelsen straks, jf. retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, 2. pkt. er beskrevet i forarbejderne til bestemmelsen. Det er navnlig hensynet til at forhindre den pågældende i at skade sig selv eller udsætte sig selv eller andre for fare, der kan udgøre særlige forhold, som begrunder en iværksættelse straks. En situation, hvor den pågældende f.eks. er indlagt på et hospital, konstituerer som udgangspunkt ikke særlige forhold, der gør det påkrævet, at der træffes afgørelse om, at flytning skal ske straks efter retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, 2. pkt. (L 195, folketingssamling 1998-99, udvalgsbetænkning, Folketingstidende tillæg B, sp. 1050).

Med lovforslagets § 2, nr. 9, foreslås det indføjet i retssikkerhedslovens § 72, *stk. 5, 2. pkt.*, at statsforvaltningen kan træffe afgørelse om, at en afgørelse efter servicelovens § 129 om optagelse i et særligt botilbud, kan iværksættes straks, hvis hensynet til den pågældende person taler herfor, og alle klageberettigede er enige i kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse. Den hidtidige mulighed i retssikkerhedslovens § 72, stk. 5, 2. pkt., for statsforvaltningen til, hvis særlige forhold gør det påkrævet, at træffe afgørelse om, at afgørelse efter servicelovens § 129 om optagelse i et særligt botilbud iværksættes straks, bibeholdes uændret.

Med lovforslaget foreslås der således givet mulighed for, at statsforvaltningen kan træffe afgørelse om optagelse i et særligt botilbud skal ske straks for f.eks. en patient med demens, der er færdigbehandlet på sygehuset, men hvor patienten ikke kan udskrives til eget hjem, fordi den nødvendige hjælp ikke kan gennemføres der. Der vil alene kunne ske optagelse straks, hvis borgeren ikke selv er i stand til at afgive et informeret samtykke, og alle klageberettigede er enige i kommunalbestyrelsens indstilling om optagelse i det bestemte botilbud. Det fremgår af servicelovens § 134, stk. 3, at en klage over statsforvaltningens afgørelse om optagelse i et særligt botilbud efter § 129, kan indbringes af en ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person afgørelsen vedrører, når denne ikke selv er i stand til at klage.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 6.2 og 6.3.

Til nr. 10

Efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, jf. stk. 1, er udgangspunktet, at den kommune, hvor borgeren bor eller sædvanligvis opholder sig, har pligt til at yde hjælp. Hvis en person har ophold i en kommune i Danmark og har ret til hjælp efter serviceloven, er det således som udgangspunkt denne kommune, der har pligt til at yde denne hjælp. I visse tilfælde, hvor en borger efter medvirken fra en tidligere opholdskommune eller anden offentlig myndighed har fået ophold i en boform i en anden kommune, påhviler pligten til at yde hjælp dog efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 7, den hidtidige opholdskommune. Reglerne herom gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. den retssikkerhedslovens § 90.

Fravigelse af retssikkerhedslovens bestemmelser om, hvilken myndighed der har pligt til at yde hjælp, forudsætter en hjemmel i denne lov. Med henblik på udformning af en bekendtgørelse som beskrevet ovenfor foreslås i lovforslagets § 2, nr. 10, indsat en sådan hjemmel parallelt med bemyndigelsen i servicelovens § 196, stk. 2, til fastsættelse af regler om, at hjælp efter serviceloven under ophold i botilbud m.v. i Danmark for personer, der er visiteret hertil efter bestemmelser fastsat i medfør af serviceloven § 196, stk. 2, 1. pkt., ydes af den visiterende færøske henholdsvis grønlandske myndighed.

Der ændres ikke med forslaget på det grundlæggende princip, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om forhold, hvor personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter serviceloven, og personer fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder, kun kan udnyttes efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands landsstyre.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 7.2.

Til § 3

Det fremgår af § 23, stk. 5, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, at indbringelse af en afgørelse efter loven for Ankestyrelsen ikke har opsættende virkning. Dog kan Ankestyrelsens styrelseschef under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Med lovforslagets § 2, nr. 2-6 foreslås, at betegnelsen for Ankestyrelsens leder ændres fra styrelseschef til direktør. Som konsekvens heraf foreslås med § 3 henvisningen i § 23, stk. 5, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge til Ankestyrelsens styrelseschef ændret til direktør.

Det er forudsat, at der alene er tale om en ændring af stillingsbetegnelsen for Ankestyrelsens øverste leder, og der foreslås således ikke indholdsmæssige ændringer i bestemmelsen om opsættende virkning af en klage i § 23, stk. 5, i lov om voksenansvar.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 9.2.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2017, dog undtaget forslagets § 1, nr. 4.

Ikraftsættelse af forslagets § 1, nr. 4, om sidestilling af fremtidsfuldmægtige med en af statsforvaltningen udpeget værge i servicelovens § 129, stk. 2, er afhængig af, at lov om fremtidsfuldmagter er ikrafttrådt. Det fremgår af § 31 i lov om fremtidsfuldmagter, at justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af lov om fremtidsfuldmagter. Det foreslås derfor, at social- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af forslagets § 1, nr. 4.

Til § 5

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 647 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

§ 75. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Styrelseschefen for Ankestyrelsen har samme beføjelser som formanden for børn og unge-udvalget, jf. stk. 1 og 2, og kan pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelsen. Den foreløbige afgørelse har gyldighed i 1 måned, jf. dog de frister, der er nævnt i stk. 4, 2. og 3. pkt. Styrelseschefen kan undtagelsesvis bestemme, at den foreløbige afgørelse skal godkendes af Ankestyrelsen inden for den frist, der er nævnt i stk. 3.

Stk. 6. Hvis børn og unge-udvalget ikke inden 1 måned træffer afgørelse i overensstemmelse med styrelseschefens foreløbige afgørelse, jf. stk. 5, skal børn og unge-udvalget umiddelbart orientere Ankestyrelsen herom. Børn og unge-udvalgets afgørelse har ikke virkning, før styrelseschefen snarest muligt og senest 10 dage efter afgørelsen har taget stilling til, om afgørelsen skal have virkning. Hvis styrelseschefen træffer afgørelse om, at børn og unge-udvalgets afgørelse ikke skal have virkning, træffer Ankestyrelsen afgørelse efter reglen i § 65, stk. 3, senest 8 uger efter børn og unge-udvalgets afgørelse.

§ 129. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 131, indstille til statsforvaltningen at træffe afgørelse om, at en person, der modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil,

1. I § 75, stk. 5, 1. og 3. pkt., ændres »Styrelseschefen« til: »Direktøren«.

2. I § 75, stk. 6, 1. pkt., ændres »styrelseschefens« til: »direktørens«.

3. I § 75, stk. 6, 2. og 3. pkt., og i § 168, stk. 3, 2. pkt., ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.

jf. dog stk. 2, skal optages i et bestemt botilbud efter denne lov, botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap, friplejebolig efter lov om friplejeboliger eller botilbud efter lov om almene boliger m.v., når

- 1) det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig og
- 3) den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger og
- 4) den pågældende udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade og
- 5) det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

Stk. 2. For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

- 1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) det i det konkrete tilfælde vurderes omsorgsmæssigt at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Stk. 3-5. ---

§ 168. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Indbringelse af sagen for Ankestyrelsen hindrer ikke iværksættelse af de besluttede foranstaltninger m.v. Dog kan styrelseschefen under

4. I § 129 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* For personer, der har afgivet en fremtidsfuldmagt, der omfatter personlige forhold, og som er sat i kraft, jf. lov om fremtidsfuldmagter, kan kommunalbestyrelsens indstilling om flytning efter stk. 2 i stedet tiltrædes af den fremtidsfuldmægtige.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Stk. 4 og 5. ---

§ 174. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Social- og indenrigsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Stk. 5. ---

§ 181. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 2 afholder staten en kommunes udgifter til

- 1) udlændinge, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv, og
- 2) udlændinge, når tilladelsen er meddelt en mindreårig asylsøger, dog længst indtil modtageren fylder 18 år eller barnets forældre får lovligt ophold her i landet.

§ 186. En kommunalbestyrelse kan efter reglerne i denne lov en gang i hver valgperiode overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen. En kommunalbestyrelse, der ønsker at overtage et regionalt tilbud efter 1. pkt., skal meddele regionsrådet dette senest den 1. januar i valgperiodens tredje år. Overtagelse skal ske senest den 1. januar i valgperiodens fjerde år.

Stk. 2-9. ---

§ 196. Loven gælder ikke for Færøerne og

5. I § 174 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler om kommunernes finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner efter § 63 b, stk. 2, nr. 4-7, for børn og unge uden lovligt ophold.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

6. I § 181, stk. 3, nr. 1, ændres »12 måneder« til: »24 måneder«.

7. I § 186, stk. 1, udgår », der er beliggende i kommunen«, og der indsættes efter 1. pkt.:

»Hvis kommunalbestyrelsen ønsker at overtage et regionalt tilbud, der er beliggende i en anden kommune, kan dette ske efter aftale med beliggenhedskommunen.«

8. I § 186, stk. 1, der bliver 3. pkt., indsættes efter »efter 1.«: »eller 2. «.

Grønland.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands hjemmestyre i en bekendtgørelse regler om visitation, betaling og refusion samt besøgsrejser m.v., når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter denne lov. Tilsvarende kan der efter aftale fastsættes regler i en bekendtgørelse for personer, der fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder. Tilsvarende kan der efter aftale fastsættes regler i en bekendtgørelse om underretningspligt mellem sociale myndigheder i Danmark og Grønland og mellem sociale myndigheder i Danmark og på Færøerne.

Stk. 3. ---

9. I § 196, stk. 2, 1. pkt., ændres »hjemmestyre« til: »landsstyre«, og efter »betaling og refusion« indsættes: », handleplaner, handle- og betalingskompetence, lovvalg«.

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015, som ændret senest ved § 22 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, foretages følgende ændringer:

§ 19. Børn og unge-udvalget består af

- 1) 2 medlemmer, der vælges af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer,
- 2) byretsdommeren i retskredsen, dog således at hvis der er flere dommere i retskredsen, bestemmer Domstolsstyrelsen, hvem af disse der skal modtage hvervet, og
- 3) 2 pædagogisk-psykologisk sagkyndige, der udpeges af statsforvaltningen for en periode, som svarer til den kommunale valgperiode.

Stk. 2-3. ---

§ 51. Ankestyrelsens afgørelser træffes

- 1) af styrelseschefen eller den, styrelseschefen overlader sine beføjelser til, eller
- 2) med medvirken af beskikkede medlemmer.

Stk. 2. Når Ankestyrelsen træffer afgørelse med medvirken af beskikkede medlemmer, træffes afgørelsen af

- 1) styrelseschefen, vicedirektøren, et antal

1. § 19, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) en byretsdommer, udpeget af retspræsidenten i retskredsen, og«.

2. To steder i § 51, stk. 1, nr. 1, og et sted i § 55, stk. 2, nr. 6, ændres »styrelseschefen« til: »direktøren«.

3. I § 51, stk. 2, nr. 1, ændres »styrelseschefen,

ankechefer eller andre ansatte, som opfylder uddannelseskravet i stk. 3, og

2) medlemmer, der udpeges efter § 52.

Stk. 3. Styrelseschefen, vicedirektøren og ankecheferne skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig eller økonomisk eksamen eller anden dermed ligestillet eksamen. Deres ansættelsesområde er alene Ankestyrelsen.

§ 55. I afgørelser med udvidet votering deltager i mødet 2 medlemmer og 2 ankechefer, hvoraf den ene er formand.

Stk. 2. Udvidet votering skal benyttes i sager om følgende:

1) - 5) ---

6) Andre sager, som styrelseschefen beslutter har principiel eller generel betydning.

Stk. 3. ---

§ 56. Styrelseschefen kan, når en sag har principiel eller generel betydning, beslutte, at en afgørelse skal træffes i et møde, hvor styrelseschefen eller vicedirektøren er formand, og hvor der i øvrigt deltager 2 medlemmer og 2 ankechefer.

Stk. 2. ---

§ 59. Styrelseschefen kan overlade sine beføjelser efter lovgivningen til vicedirektøren, ankecheferne eller andre ansatte. Styrelseschefen kan fastsætte regler om vicedirektørens og ankechefernes adgang til at overlade deres beføjelser efter lovgivningen til andre ansatte.

§ 59 d. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Styrelseschefen kan beslutte, at en afgørelse skal træffes i et møde, hvor styrelseschefen eller vicedirektøren er formand, og hvor der deltager tre ankechefer og de medlemmer og repræsentanter, der er udpeget til at deltage efter § 59 a, stk. 4 og 5, eller § 59 b, stk. 4-8.

Stk. 6. ---

§ 67. Klage til Ankestyrelsen skal ske inden 4 uger

vicedirektøren« til: »direktøren, vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

4. I § 51, stk. 3, ændres »Styrelseschefen, vicedirektøren« til: »Direktøren, vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

5. I § 56, stk. 1, i § 59, 1. og 2. pkt., i § 59 d, stk. 5, og i § 67, stk. 2, 1. pkt., ændres »Styrelseschefen« til: »Direktøren«.

6. I § 56, stk. 1, og i § 59 d, stk. 5, ændres »styrelseschefen eller vicedirektøren« til: »direktøren eller en vicedirektør«.

7. I § 59, 1. pkt., ændres »vicedirektøren« til »vicedirektøren eller vicedirektørerne«.

8. I § 59, 2. pkt., ændres »vicedirektørens« til: »vicedirektøren eller vicedirektørernes«.

efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Stk. 2. Styrelseschefen kan se bort fra, at fristerne ikke er overholdt, når der er særlig grund hertil.

Afgørelser om at se bort fra klagefrister og afgørelser om klagefristernes beregning kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 72. Klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Klage til Ankestyrelsen over optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 129 i lov om social service har opsættende virkning. Hvis særlige forhold gør det påkrævet, træffer statsforvaltningen samtidig med afgørelsen om optagelsen i et særligt botilbud afgørelse om at iværksætte optagelsen straks. Afgørelsen om at ophæve en opsættende virkning kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 6-8. ---

§ 90. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

9. I § 72, *stk. 5, 2. pkt.*, indsættes efter »Hvis særlige forhold gør det påkrævet,«: »eller hvis hensynet til den pågældende taler herfor, og alle klageberettigede er enige,«.

10. I § 90 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Social- og indenrigsministeren kan efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands landsstyre fastsætte, at hjælp efter lov om social service til personer, der er visiteret til boformer eller boliger i Danmark efter bestemmelser fastsat i medfør af § 196, *stk. 2, 1. pkt.*, i lov om social service, uanset denne lovs § 9, *stk. 1*, jf. *stk. 2*, ydes af den visiterende færøske eller grønlandske myndighed.«

§ 3

I lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, jf. lov nr. 619 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

§ 23. ---

1. I § 23, *stk. 5*, ændres »styrelseschefen« til:

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Indbringelse af sagen for Ankestyrelsen, jf. stk. 2, har ikke opsættende virkning. Dog kan styrelseschefen under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

»direktøren«.

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 4.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Udvalget